

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Savjet za razvoj civilnoga društva

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU
SAVJETA ZA RAZVOJ
CIVILNOGA DRUŠTVA
U 2011. GODINI**

Zagreb, siječanj 2012. godine

Sadržaj

UVOD	2
1. SVRHA I ZADACÉ SAVJETA.....	3
2. SASTAV SAVJETA ZA RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA U 2011. GODINI	4
3. PREGLED AKTIVNOSTI SAVJETA U 2011. GODINI	5
3.1. Sjednice Savjeta u 2011.....	5
3.1.1. Šesta sjednica Savjeta održana 28. siječnja 2011.....	5
3.1.2. Sedma sjednica Savjeta održana 25. ožujka 2011.....	7
3.1.3. Osma sjednica Savjeta održana 1. lipnja 2011.....	8
3.1.4. Deveta sjednica Savjeta održana 29. lipnja 2011.	9
3.1.5. Deseta sjednica Savjeta održana 5. listopada 2011.....	11
3.2. Aktivnosti članova Savjeta izvan sjednica Savjeta i na radnim skupinama Savjeta	13
3.2.1. Aktivnosti vezane uz Nacionalnu strategiju stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva – evaluacija važeće i izrada nove.....	13
3.2.2. Aktivnosti Savjeta vezane uz primjenu Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupku donošenja zakona, drugih propisa i akata	14
3.2.3. Dani udruga 2011.	14
3.2.4. Savjetovanje iz područja računovodstva, planiranja i izvještavanja te poreznog sustava namijenjeno organizacijama civilnoga društva.....	15
3.2.5. Izrada sektorske analize za program IPA 2012/2013, I. komponenta	15
3.2.6. Sudjelovanje predstavnika Savjeta u prijemu studijskih posjeta delegacija drugih zemalja	16
3.2.7. Očitovanje Savjeta na uvođenje predmeta Odgoj i obrazovanje za ljudska prava i demokratsko građanstvo	16
3.2.8. Aktualni prioriteti i perspektive zatvaranja Poglavlja 23	16
3.2.9. Sudjelovanje na sastanku Sektorskog nadzornog odbora programa IPA	17
3.2.10. Sudjelovanje u radu Zajedničkog savjetodavnog odbora EU-Hrvatska.....	17
3.3. Podrška TACSO-uredu Savjetu za razvoj civilnoga društva	17
3.4. Imenovanja članova Savjeta i drugih predstavnika organizacija civilnoga društva u razna tijela na prijedlog Savjeta.....	18
3.5. Aktivnosti radnih skupina Savjeta.....	19
4. IZAZOVI U RADU SAVJETA U NAREDNOM RAZDOBLJU	20

UVOD

U 2011. godini održano je pet sjednica Savjeta, a članovi Savjeta i zamjenici članova sudjelovali su na svim događanjima u organizaciji Ureda za udruge, kao i drugih organizatora, ukoliko su teme bile vezane uz civilno društvo. Nova Odluka o osnivanju Savjeta za razvoj civilnoga društva (NN, 140/2009) bila je uglavnom učinkovita što se tiče odaziva članova i zamjenika članova Savjeta na sjednice. Povećanjem broja članova u Savjetu, s 24 na 27, te uz još toliko zamjenika članova kojima se šalju sve obavijesti o sjednicama i aktivnostima Savjeta, doprinijelo se većoj informiranosti o radu Savjeta i temama kojima se Savjet bavi, kako organizacija civilnoga društva, tako i javne uprave. Uključivanje predstavnika iz područja športa i tehničke kulture, sindikata, zaklada i udruga poslodavaca te iz Ministarstva gospodarstva rada i poduzetništva i Ureda za udruge, također se, pokazalo kao uspješno. Već godinama na internetskoj stranici Ureda za udruge postoji ažurna podstranica Savjeta, članovi Savjeta redovito su se odazivali na događanja u organizaciji Ureda za udruge i drugih organizatora, ukoliko su im teme bile bliske, a elektronička prepiska s članovima i članicama Savjeta je skoro svakodnevna.

Uz druge, također, važne aktivnosti treba istaknuti uključenost pojedinih članova Savjeta u početak izrade nove *Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2012. do 2016. godine* te aktivnosti vezane uz primjenu *Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata*. Preostalo je još puno posla, ali napredak je vidljiv.

1. SVRHA I ZADAĆE SAVJETA

Sukladno Odluci o osnivanju Savjeta za razvoj civilnoga društva (NN, 140/2009) koju je usvojila Vlada na svojoj sjednici održanoj 21. studenoga 2009., Savjet je savjetodavno tijelo Vlade Republike Hrvatske, koje radi na razvoju suradnje Vlade Republike Hrvatske i organizacija civilnoga društva u Republici Hrvatskoj na provođenju Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva, na razvoju filantropije, socijalnog kapitala i međusektorske suradnje u Republici Hrvatskoj.

Zadaće Savjeta su:

- sudjelovanje u kontinuiranom praćenju i analizi javne politike koja se odnosi i/ili utječe na razvoj civilnoga društva u Republici Hrvatskoj i međusektorsku suradnju;
- sudjelovanje u davanju mišljenja Vladi Republike Hrvatske o nacrtima propisa kojima se utječe na razvoj civilnoga društva u Republici Hrvatskoj te u organizaciji primjerenog načina uključivanja i sudjelovanja organizacija civilnoga društva u rasprave o propisima, strategijama i programima koji na razini Republike Hrvatske, ali i na europskoj razini utječu na razvoj i djelovanje civilnoga društva, te na suradnju s javnim i privatnim sektorom;
- suradnja u planiranju prioriteta nacionalnih programa dodjele financijskih potpora projektima i programima organizacija civilnoga društva iz sredstava državnog proračuna, te analiza godišnjih izvješća ministarstava i ureda Vlade Republike Hrvatske o financiranim projektima i programima organizacija civilnoga društva;
- sudjelovanje u programiranju i utvrđivanju prioriteta za korištenje pretprijetnih programa i fondova Europske unije koji su otvoreni za Republiku Hrvatsku, na temelju učinkovitog sustava savjetovanja s organizacijama civilnoga društva;
- izvršavanje zadaća kojima se ostvaruje osnovna svrha djelovanja Savjeta, a obuhvaćeni su ciljevima Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva.

Tijela državne uprave i uredi Vlade Republike Hrvatske obvezni su, putem Ureda za udruge, dostavljati Savjetu cjelovite informacije o svojim odlukama o financiranju udruga i drugih organizacija civilnoga društva u Republici Hrvatskoj za prethodnu proračunsku godinu.

U provedbi svojih zadaća Savjet može osnivati svoje stalne i povremene radne skupine.

Savjet jednom godišnje podnosi Vladi Republike Hrvatske izvješće o svome radu.

Savjet ima 27 članova, i to: 12 predstavnika nadležnih tijela državne uprave i ureda Vlade Republike Hrvatske, 12 predstavnika udruga i drugih organizacija civilnoga društva te 3 predstavnika civilnoga društva iz reda zaklada, sindikata i udruga poslodavaca.

2. SASTAV SAVJETA ZA RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA U 2011. GODINI

Redni broj	Područje djelovanja / TDU	Član / članica	Zamjenik člana / članice
1.	Demokratizacija, vladavina prava te razvoj obrazovanja	mr.sc. Slađana Novota, SMART, predsjednica Savjeta	Zvijezdana Schulz Vugrin, SMART
2.	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva	Katarina Ivanković Knežević, zamjenica predsjednice Savjeta	Đurđica Vukovarac
3.	Djelovanje mladih	Katarina Pavić, Mreža mladih Hrvatske (MMH)	Emina Bužinkić, Mreža mladih Hrvatske (MMH)
4.	Djelovanje udruga proizašlih iz Domovinskog rata	Ljiljana Canjuga, Udruga dragovoljaca i veterana Domovinskog rata	Bruno Čavić, Udruga dragovoljaca i veterana Domovinskog rata
5.	Kultura	Dejan Buvač, Hrvatski sabor kulture	Zlatko Herček, Hrvatski sabor kulture
6.	Skrb o djeci	mr.sc. Lidija Pozaić Frketić, Savez izviđača Hrvatske	Siniša Ivanković, Savez izviđača Hrvatske
7.	Skrb o osobama s invaliditetom	Zorislav Bobuš, dr.med., Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske (SOIH)	Leke Sokolaj, Hrvatski savez udruga invalida rada
8.	Socijalna skrb	Jany Hansal, DEŠA - Dubrovnik	Antonija Roszahegy Nikolić, Društvo distrofičara, invalida cerebralne i dječje paralize i ostalih tjelesnih invalida DNŽ
9.	Šport	Biserka Vrbek, Hrvatski olimpijski odbor /(HOO)	Josip Čop, Hrvatski olimpijski odbor (HOO)
10.	Tehnička kultura	Dragan Milec, Hrvatska zajednica tehničke kulture (HZTK)	Jasna Malus Gorišek, Hrvatska zajednica tehničke kulture (HZTK) (Arijana Kanjuh, zamjenica do povratka s roditeljnog dopusta, bez prava glasa)
11.	Zaštita i promicanje ljudskih prava	mr.sc. Suzana Kunac, B.a.B.e.	Lana Vego, Centar za mirovne studije (CMS)
12.	Zaštita okoliša i održivi razvoj	Željka Leljak Gracin, Zelena akcija	Irma Popović Dujmović, Zelena akcija
13.	Zaštita zdravlja i unaprjeđenje kvalitete življenja	Snježana Ivčić, Koalicija udruga u zdravstvu (KUZ)	Ružica Lah, Koalicija udruga u zdravstvu (KUZ)
14.	Zaklade	Branka Kaselj, Zaklada Slagalica, Osijek	Drago Vručinić, Zaklada Zamah, Zagreb
15.	Sindikati	Marija Hanževački, Nezavisni hrvatski	Ana Miličević Pezelj, Savez samostalnih

		sindikati	sindikata
16.	Udruge poslodavaca	Maja Stanojević Pokrovac, Hrvatska udruga poslodavaca (HUP)	Mirela Gudan, Hrvatska udruga poslodavaca (HUP)
17.	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa	mr.sc. Jozo Čavar	Ingrid Jurela Jarak
18.	Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi	Bojana Antić Brzica	Tomislav Đidara
19.	Ministarstvo kulture	Boris Jurinić	Ivan Bete
20.	Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti	Martina Štabi	Željka Grbac
21.	Ministarstvo financija	Ivana Jakir Bajo	Hajdica Filipčić
22.	Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva	Jasmina Serdar	Ana Bačić Hren
23.	Ministarstvo vanjskih poslova	Romana Kuzmanić Oluić	Iva Jantolek zamijenila je Tomislava Tudića
24.	Ministarstvo uprave	Alena Marković	Krešimir Margaletić
25.	Ured predsjednice Vlade RH	Martina Banić	
26.	Ured za ljudska prava VRH	Ines Loknar Mijatović	Tatjana Vlašić
27.	Ured za udruge VRH	dr.sc.Igor Vidačak	Vesna Lendić Kasalo

3. PREGLED AKTIVNOSTI SAVJETA U 2011. GODINI

3.1. Sjednice Savjeta u 2011.

U 2011. godini održano je pet sjednica Savjeta.

3.1.1. Šesta sjednica Savjeta održana 28. siječnja 2011.

Šesta sjednica Savjeta održana je 28. siječnja 2011. Prije sjednice Savjeta održana su sva **tri sastanka radnih skupina Savjeta** na kojima su izabrani koordinatori i donesen okvirni plan rada. U Poslovniku Savjeta za razvoj civilnoga društva, u čl. 19., poglavlje VI., navedena su pravila rada radnih skupina Savjeta. Zajednički zaključak svih radnih skupina bio je da će se većina komunikacije odvijati elektroničkom poštom, a po potrebi će se organizirati i sastanci. Za koordinaticu Radne skupine za potporu uključivanja organizacija civilnoga društva u oblikovanje javnih politika izabrana je Mladenka Majerić iz udruge POPULI te zamjenica Maja Stanojević Pokrovac iz Hrvatske udruge poslodavaca. Za koordinaticu Radne skupine za praćenje politike financiranja organizacija civilnoga društva izabrana je Branka Kaselj, iz Zaklade Slagalice iz Osijeka, a za zamjenicu Vesna Lendić Kasalo iz Ureda za udruge. Za koordinaticu Radne skupine za potporu stvaranju poticajnog okruženja za javno

zagovaračke inicijative i podsektorsku suradnju izabrana je dr. sc. Bojana Čulum s Filozofskog fakulteta u Rijeci.

Članovi Savjeta podržali su pregled aktivnosti koje se planiraju izvršiti do kraja 2011. vezano uz **provedbu preostalih mjera iz Operativnog plana provedbe Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva 2006-2011.**, a nakon kraće rasprave zaključeno je kako je za izradu nove Nacionalne strategije potrebno formirati užu radnu skupinu od 3-5 članova Savjeta koja će se sastati s Uredom za udruge i do sljedeće sjednice Savjeta izraditi hodogram aktivnosti, kostur za izradu nove strategije s operativnim planom te dogovoriti kriterije za formiranje šire radne skupine koja će raditi na izradi nove strategije i operativnog plana.

Članovi Savjeta primili su na znanje **Izvjeshće o primjeni Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata u 2010.**, i podržali informaciju da se na internetskoj stranici Ureda za udruge priprema podstranica na kojoj se objavljuju sve informacije vezane uz provedbu Kodeksa savjetovanja, s obzirom da neka savjetovanja traju samo tjedan dana, kako zainteresirani ne bi morali po internetu tražiti tko je što stavio na svojim stranicama za savjetovanje. Svi članovi Savjeta dobili su primjerak Smjernica za primjenu Kodeksa savjetovanja koje su tiskane u studenom 2010.

Nastavno na zaključak sa 5. sjednice Savjeta kada su svi članovi Savjeta zamoljeni su da daju svoje primjedbe i prijedloge na 1. nacrt **Metodologije dodjele financijskih sredstava udrugama koje provode programe i projekte od interesa za opće dobro** pristigle su brojne, konkretne i kvalitetne primjedbe, te su sve prihvatljive primjedbe ugrađene u tekst. Obzirom da se radi o sveobuhvatnom dokumentu Savjet je podržao prijedlog da se metodologija oblikuje u prijedlog novog Kodeksa pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga i kao takva predloži Vladi i Saboru na usvajanje.

Savjet je podržao prijedlog da se Dani udruga 2011. održe 26., 27. i 28. svibnja 2011. u Puli u suorganizaciji Regionalne zaklade Istarske županije i TACSO-a, te da jedna od glavnih tema bude volonterstvo, s obzirom da je 2011. Europska godina volontiranja.

Savjet je izrazio svoje neslaganje s donesenim Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima u dijelu evidencije radnog vremena zbog opsežnosti, nedorečenosti i neuvažavanja razlika u korištenju radnog vremena i dana u tjednu i nerazmjerno visokih kazni koje su zapriječene za prekršitelje. Naglašeno je da su već pokrenute inicijative za njegovom izmjenom (HUP), ali dok Pravilnik vrijedi treba ga poštivati te je zaključeno da bi obavijest o odredbama Pravilnika koje se tiču i udruga koje imaju zaposlene trebalo staviti na internetsku stranicu Ureda za udruge.

Savjet je podržao pisani odgovor Gordana Bosanca, člana Međuresorne radne skupine za razvojnu suradnju i humanitarnu pomoć inozemstvu ispred Savjeta, na zahtjev Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija o potrebi uključivanja OCD-a u provedbu projekata razvojne pomoći RH inozemstvu.

3.1.2. Sedma sjednica Savjeta održana 25. ožujka 2011.

Na sedmoj sjednici Savjeta održanoj 25. ožujka 2011. članovi Savjeta pozvani su da se uključe u **javnu raspravu o nacrtu Pravila za sufinanciranje projekata organizacija civilnoga društva ugovorenih u okviru programa Europske unije za 2011. godinu** koju je organizirao Ured za udruge. U raspravi je prihvaćena sugestija da se u kriterije Javnog poziva uvrsti mogućnost da se među potencijalne prijavitelje, ovisno o raspoloživim sredstvima, uvrste i ostale organizacije civilnog društva (npr. zaklade, sindikati, privatne ustanove itd.) koje djeluju u svojstvu nositelja projekta ugovorenog s Europskom komisijom ili provedbenom agencijom.

Savjet je podržao **okvirni nacrt programa Dana udruga 2011.** u kojem se predlaže da osim što će biti u znaku Europske godine volontiranja ovogodišnji Dani udruga budu orijentirani na izradu prvog nacrt Nacionalne strategije korištenjem tehnologije "otvorenog prostora". Podržana je namjera Ureda za udruge da sudionici Dana udruga, putem vođenja radionica "otvorenog prostora" predlože teme, ciljeve i mjere za novu Nacionalnu strategiju u budućem petogodišnjem razdoblju.

Savjet je na ovoj sjednici raspravljao o svom **godišnjem izvještaju o radu u 2010. godini**, podržao je inicijativu članice Katarine Pavić da se Savjet na jednoj od narednih sjednica očituje o uvođenju predmeta *Odgoj i obrazovanje za ljudska prava i demokratsko građanstvo* u formalni odgojno-obrazovni sustav.

Članica Savjeta Katarina Pavić i Bojana Čulum, koordinatorica Radne skupine za potporu stvaranja poticajnog okruženja za javno zagovaračke inicijative i podsektorsku suradnju upozorile su Ured za udruge i Savjet na nekorektnosti (nepravilnosti) u radu nekih ureda državne uprave te je zaključeno da se Uredu za udruge dostave konkretne primjedbe te da se Ministarstvu uprave uputi dopis s prijedlogom za izradu napatka uredima državne uprave, kako bi se otklonili problemi koji se javljaju zbog neujednačene prakse pojedinih ureda za opću upravu pri registraciji udruga.

Vezano uz probleme u postupku dodjele financijskih sredstava organizacijama civilnoga društva iz fondova EU savjet je razmatrao dva priloga koje je potpisala skupina više udruga, a koje su već poslale dopis Središnjoj agenciji za financiranje i ugovaranje (SAFU), u kojem traže da se dogovori sastanak, a u drugom prilogu su navedeni problemi organizacija civilnoga društva koje imaju u komunikaciji i suradnji sa SAFU-om te prijedloge rješenja pojedinih problema. Savjet je podržao inicijativu te zatražio od Ureda za udruge da zajedno s predstavnicima Savjeta dogovori sastanak s predstavnicima SAFU-a kako bi se radilo na rješavanju otvorenih pitanja vezanih uz natječajni postupak, postupak čišćenja proračuna te implementaciju projekata. Sastanak je održan 4. travnja 2011. u SAFU na kojem su osim predstavnika jedanaest udruga, potpisnica inicijative za sastanak, te predstavnika Ureda za udruge i SAFU-a bili i predstavnici Nacionalnog fonda (Ministarstvo financija) te je, s obzirom na specifičnost sektora, podržana inicijativa svih sudionika za nastavkom i intenziviranjem komunikacije kroz održavanje sastanaka predstavnika udruga, Ureda za udruge i SAFU-a.

Na inicijativu udruga B.a.B.e, Kuća ljudskih prava, GONG i skupina organizacija civilnoga društva s dugogodišnjim iskustvom na području zaštite i promicanja ljudskih prava, vezano uz organizaciju okruglog stola na temu Aktualni prioriteti i perspektive zatvaranja Poglavlja 23, u prvoj polovici travnja 2011. Savjet je dao potporu održavanju ovog okruglog stola. U svrhu promicanja kulture dijaloga i stvaranja nepristranog okruženja za raspravu o ovom važnom

pitanju, zaključeno je da je potrebno pozvati predstavnike relevantnih državnih tijela (Ministarstva pravosuđa, pregovaračkog tima, Ureda za ljudska prava) te omogućiti da skup zajednički facilitiraju predstavnik udruga organizatora i nadležnih državnih tijela.

Centar za mirovne studije, Kuća ljudskih prava i udruga Pokretač (Korenica) informirali su Savjet o svojim aktivnostima na projekta Human rights platform (EIDHR), a u pogledu promocije Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata i Smjernica za primjenu Kodeksa na lokalnoj razini, te mogućnosti za članove/ice Savjeta da provedu konzultacije sa lokalnim organizacijama koje predstavljaju u Savjetu. Pored toga uz inicijativu su dostavili i izvadak iz projekta koji opisuje aktivnosti koje bi mogle biti od interesa Savjetu i Uredu za udruge, te pozvali članove i članice Savjeta i Ureda za udruge da daju svoje prijedloge u vezi predloženih termina, sadržaja aktivnosti i njihovog angažmana, te da se svi zainteresirani prijave svoje sudjelovanju u ovoj aktivnosti kako bi organizatori mogli planirati troškove i raspored događanja.

3.1.3. Osmo sjednica Savjeta održana 1. lipnja 2011.

Na osmoj sjednici Savjeta održanoj 1. lipnja 2011. članovi Savjeta su podržali **Izvješće o financiranju projekata i programa organizacija civilnoga društva u 2010. godini iz državnog proračuna.** U izvješću su obrađeni podaci za ukupno dvadeset i jednog davatelja financijske potpore koji su imali ustrojen program za dodjeljivanje nekog vida financijske ili nefinancijske potpore. Novina u ovogodišnjem izvješću je cjeloviti pregled teritorijalne rasprostranjenosti financiranih projekata i programa prema županijama u kojima se provode i prema tijelima državne uprave koja su ih financirala. Na osnovu dostavljenih podataka utvrđeno je da je iz državnog proračuna u 2010. godini programima i projektima organizacija civilnoga društva dodijeljeno ukupno 489.012.308,40 kuna. Treba naglasiti da većina članova Savjeta iz tijela državne uprave radi na poslovima vezanim uz natječaje za financiranje udruga te izradu i slanje izvješća Uredu za udruge. Članovi Savjeta su iznijeli niz primjedaba i preporuka vezanih uz financiranje programa i projekata organizacija civilnoga društva. Naglašeno je kako treba voditi računa o koordiniranim programima dodjele sredstava iz nacionalnih javnih izvora i sredstava fondova Europske unije namijenjenih organizacijama civilnoga društva. Preporuke bi trebalo nadopuniti preporukama koje je donijela Radna skupina za financiranje iz prošlog saziva Savjeta, ukoliko već nisu uvrštene. Istaknuto je da ne postoji određivanje prioriteta na državnom nivou, što bi trebalo prakticirati. Opetovano je naglašeno da bi trebalo razdvojiti potpore namijenjene djeci od potpora namijenjenih mladima, kako bi se mogle povezati s pripadajućim strategijama. Unatoč razumijevanju problema, nije moguće u svemu razdvojiti te aktivnosti, jer su namijenjene različitim dobnim skupinama između kojih se ne može povući granica, ali u kreiranju natječaja bi se mogli učiniti izvjesni pomaci u smjeru razdvajanja ova dva područja. Trebalo bi potaknuti davatelje financijskih sredstava da organiziraju svoje info dane (oni koji još nemaju tu praksu). U izvješću tijela državne uprave nema poveznice (nije usuglašen ukupan iznos) s pozicijama i aktivnostima u javno dostupnom proračunu ministarstava, što onemogućuje kontrolu izvješća koje Ured za udruge zaprima od davatelja. Naglašena je potreba izrade kumulativnog izvješća gdje bi se statistički obradilo razdoblje nekoliko godina izvještavanja (za koje već postoje podaci), kako bi se dobio trend vezan uz pojedina područja financiranja (EU fondovi, poduzetništvo, socijalno ugovaranje ...) te izvore financiranja (sredstva od igara na sreću, državni proračun) imajući u vidu da je metodologija izvještavanja ujednačena u zadnje tri

godine (2010., 2009. i 2008.) dok za 2007. i 2006. nema svih potrebnih podataka za cjelovitu usporedbu.

Na ovoj sjednici Savjet za razvoj civilnoga društva očitovao se na uvođenje predmeta ***Odgoj i obrazovanje za ljudska prava i demokratsko građanstvo*** u formalni odgojno-obrazovni sustav. Imajući u vidu da su u srpnju 2010. u Nacionalni odbor za odgoj i obrazovanje za ljudska prava i demokratsko građanstvo na inicijativu članova Savjeta imenovane tri predstavnice i njihove zamjenice, na Savjetu je predstavnicima Agencije za odgoj i obrazovanje kao jednom od stručnih nositelja izrade postavljen niz pitanja i komentara. Članovi Savjeta dali su podršku Nacionalnom okvirnom kurikulumu (NOK) koji treba biti upućen sudionicima u izradi na uvid, komentare i doradu, te dostupan na internetskoj stranici za javnu raspravu, sukladno Kodeksu savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata.

Savjet je također bio informiran o **ulozi organizacija civilnoga društva u pružanju razvojne pomoći** od strane Gordana Bosanca iz Centra za mirovne studije kojega je Savjet u srpnju 2010. izabrao kao svoga predstavnika u Međuresornu radnu skupinu za razvojnu strategiju i pomoć inozemstvu pri Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija. Uz pohvalu suradnji s Ministarstvom vanjskih poslova i europskih integracija, Odjelom za međunarodnu razvojnu suradnju, Gordan Bosanac je izvijestio da je na inicijativu Odjela za međunarodnu razvojnu suradnju MVPEI, a uz podršku Centra za mirovne studije, Ureda za udruge VRH i Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva, 7. i 8. travnja 2011. u Kući ljudskih prava održan edukacijski seminar o ulozi OCD-a u pružanju razvojne pomoći. Inicijativa je pokrenuta u cilju jačanja nacionalnih kapaciteta na području službene razvojne suradnje, sukladno Poglavlju 6: Mehanizmi provedbe Nacionalne strategije razvojne suradnje i humanitarne pomoći inozemstvu za razdoblje 2009.–2014. Tehničku podršku seminaru pružio je i austrijski TRIALOG. U sklopu seminara o ulozi organizacija civilnoga društva u pružanju razvojne pomoći organizirana je praktična radionica za izradu konceptualne ideje i plana za uspostavljanje nacionalne platforme za organizacije civilnoga društva.

3.1.4. Deveta sjednica Savjeta održana 29. lipnja 2011.

Glavna tema devete sjednice Savjeta koja je održana 29. lipnja 2011. bila je ***Civilno društvo u programskim sadržajima Hrvatske radiotelevizije***. Naime, sukladno ugovoru između HRT-a i Vlade Republike Hrvatske i imajući u vidu da je misija HRT-a, između ostalog, informirati i obrazovati o demokraciji, civilnom društvu i kulturi javnog dijaloga, ukazala se potreba za razgovorom o tome može li se i kako poboljšati zastupljenost tema vezanih uz civilno društvo u programskim sadržajima javne televizije i radija. Ovoj tematskoj sjednici Savjeta prethodile su i druge aktivnosti članova Savjeta i Ureda za udruge. Prije svega HRT je Uredu za udruge i Savjetu dostavio pregled praćenja tema o civilnom društvu odnosno gostovanja predstavnika organizacija civilnoga društva u pojedinim emisijama radija i televizije. Nakon toga, 22. ožujka 2011. predstavnici Savjeta i Ureda za udruge: Branka Kaselj, Emina Bužinkić, Vesna Lendić Kasalo i Igor Vidačak sastali su se s čelnicima na HRT-u: (Josip Popovac - privremeni glavni ravnatelj HRT-a, Mislav Stipić - privremeni ravnatelj HTV-a, Hloverka Novak Srzić - v.d. direktorica programa HTV-a, Renato Kunić - v.d. glavni urednik IP HTV-a, Zoran Mihajlović - privremeni ravnatelj HR-a, Dušan Radić - direktor programa HR-a, Vladimir Kumbrija - urednik IP HR-a) te dogovorili nove korake u predstavljanu civilnoga društva u programima HRT-a. Dogovoreno je da će se HRT-u ponuditi teme kojima bi se u programima

radija i TV trebala dati posebna pozornost uz navođenje opisa teme i zašto je relevantna (npr. socijalno poduzetništvo, volonterstvo i dr.), da će se održati tematska sjednica Savjeta u terminu koji će se naknadno dogovoriti te da će se ostvariti suradnja s edukacijskim centrom HRT-a (Nela Gudelj, voditeljica i Tomislav Špoljar) - pripremiti i održati uvodne edukacije o civilnom društvu u svijetu i Republici Hrvatskoj, a zatim tematske radionice o pojedinim podsektorima civilnog društva, (npr. volonterstva i dr.) za njihove urednike. U međuvremenu je, sukladno zaključcima sa sastanka, u suradnji Ureda za udruge i Edukativnog centra HRT-a održan seminar za novinare i urednike HRT-a o civilnom društvu.

9. (tematskoj) sjednici Savjeta odazvalo se devet predstavnika Hrvatske radiotelevizije (Sanja Mikleušević Pavić, Sanja Pleša, Domagoj Novokmet, Andrea Arežina Grgičević, Snježana Kralj, Miruna Kastratović, Dubravka Družinec Ricijaš, Ljubica Letinić i Vesna Jurić Rukavina), ali je odaziv predstavnika organizacija civilnoga društva - članova Savjeta, bio iznenađujuće slab. Naime to je jedina sjednica u 2011. godini na kojoj nije bilo kvoruma, što se može pripisati i početku godišnjih odmora. Ipak, rasprava je bila sadržajna i konstruktivna. Uvodno je istaknuto da je prisutan problem loše percepcije rada udruga, a s tim je povezana niska razina izdvajanja sredstava od strane građana udrugama, unatoč poreznoj olakšici koja se može ostvariti financiranjem rada udruga koje rade za opće dobro te je jedno od pitanja kako unaprijediti filantropiju na razini građanskog aktivizma. Istaknuto je da, s obzirom na mogućnost više načina pokrivanja tema, nema dovoljno sadržaja na televiziji gdje se njeguje kultura dijaloga, u kojima sudjeluju i predstavnici udruga, a na radiju ih ima.

Istaknuto je da nema novinara koji su specijalizirani za područje civilnoga društva, koji bi znali srž problema civilnoga društva, a služili bi se i razumjeli pojmove koji su specifični za ovo područje. Na svim skupovima kamere su upaljene dok su prisutni gosti iz najvišeg vrha vlasti, a nakon toga nikoga više ne zanima zbog čega je skup sazvan.

Predstavnici HRT-a su bili jednoglasni da je zbog ograničenih ljudskih resursa u njihovoj kući nemoguće imati novinare specijalizirane za pojedine teme, ali i predstavnici udruga trebaju hvatati trenutak i nove modele kako bi bili interesantni novinarima, a onda i gledateljima televizije. Predstavnici televizije razmišljaju vizualno te ukoliko im se nešto ne čini dovoljno atraktivno, nemaju zaokruženu cjelinu – priču (pretpostavljaju da gledatelj želi promijeniti kanal), neće se prikazati. Na radiju je lakše, ali neke teme jednostavno ne dođu na red. Ne moraju svi prilozi biti atraktivni na najvišoj razini, ako su edukativni postižu svoju svrhu. Prosvjetiteljska, obrazovna uloga je značajna i nju treba njegovati. Naglasili su da

konkurentske televizije emitiraju atraktivni program u vrijeme kad se na HRT-u emitira npr. obrazovni te će gledatelji prebaciti svoju pažnju na druge televizije. S obzirom na dopisničku mrežu razvijenu na teritoriju cijele Hrvatske, udruge bi trebale komunicirati s najbližim novinarom na terenu, a i takav novinar ima uvid u rad udruga, tj. ima više informacija nego netko sa strane te ukoliko je priča optimistična, veće su šanse da će doći u program televizije ili radija.

S obzirom da Vlada ima ugovor s HRT-om, za očekivati je da će strategije Vlade više biti zastupljene u programima i na taj način pomoći Savjetu, bez obzira što je svima jasno da je

prikazivanje lošega atraktivnije nego prikazivanje dobrog. Za točnu informaciju (dodatnu informaciju, provjeru) moguće je obratiti se Uredu ili članovima Savjeta koji dolaze iz pojedinih područja djelovanja civilnoga društva.

Predstavnice radija su istaknule da je kultura dijaloga problem u čitavom društvu, to je standard prema kojem stremimo. Naglasile su da medijski prostor brzo mijenja, nešto novo istiskuje ono što je do jučer bilo atraktivno te svi moraju biti toga svjesni. Neka od zaključanih razmatranja na ovoj tematskoj sjednici bila su da je HRT-u otvoren put prema Savjetu za razvoj civilnoga društva i Uredu za udruge te da treba nastaviti suradnju s edukacijskim centrom HRT-a o raznim temama: volonterstvo, društveno poduzetništvo i sl. Pitanje medijske kulture je jako bitno, te treba razmotriti mogućnost i potrebu otvaranja radionice za članove Savjeta i predstavnike organizacija civilnoga društva na kojoj bi se promovirao medijski nastup – vještine privlačenja medijske pažnje radi samoodržanja, kako bi se dobila potvrda od gledatelja preko financiranja njihovog rada. Također je naglašeno da je potrebno poticati angažiranje nezavisnih produkcija (pohvaljeni su projekti udruge FADE IN), da su u Zakonu o HRT-u predviđene ovlasti za civilno društvo, da je potrebno afirmativno promicati civilno društvo i nastaviti dijalog s čelnicima HRT-a u vezi konkretnih prijedloga (unaprjeđenje postojećih emisija, eventualno uvođenje novih, specijaliziranih o radu organizacija civilnoga društva i sl.). Za to je važna pravovremena dostava informacija (najspretnija udruga – najviše medijskog prostora). Uvođenjem informacijskog sustava za dodjelu financijskih potpora udrugama, doći će se do ažurnih podataka, svaka faza dodjele bit će vidljiva (ne za prošlu godinu kao dosad). Uz pomoć udruga koje djeluju u području zdravstva predstavljati različite teme (npr. dati više prostora rijetkim bolestima, hospicijima, Alzheimerovoj bolesti -lijekovi nisu besplatni) i sl.

3.1.5. Deseta sjednica Savjeta održana 5. listopada 2011.

Na desetoj sjednici Savjeta održanoj 10. listopada 2011. Savjet je informiran o **napretku u izgradnji sustava procjene učinaka propisa u Republici Hrvatskoj** od strane Karen Hill i Mirjane Mrkalj, konzultantica na projektu u Uredu za zakonodavstvo vezano uz izgradnju sustava procjene učinka propisa u Republici Hrvatskoj. Zakon o procjeni učinaka propisa prihvatio je Hrvatski sabor 15. srpnja 2011., te je djelomično stupio na snagu (članak 7., 8., 24. i 31. stavak 1. stupili na snagu 10. kolovoza 2011.), a u cijelosti će stupiti na snagu 1. siječnja 2012., odnosno danom pristupanja Hrvatske Europskoj uniji (članak 13. stavak 1. stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji). Za procjenu učinaka propisa nadležni su Ured za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske, stručni nositelj izrade propisa te nadležna tijela. Ured za zakonodavstvo je u siječnju 2011. započeo s provedbom "twinning" projekta "Procjena učinka propisa" s ciljem poboljšanja provedbe procjene učinka propisa u procesu donošenja odluka na nacionalnoj razini, izgradnje administrativnih kapaciteta Ureda za zakonodavstvo i tijela državne uprave te podizanja razine svijesti različitih dionika i šire javnosti o važnosti provedbe procjene učinaka propisa. Ovaj projekt je od posebnog interesa za širu društvenu zajednicu i za one koji su uključeni u koordinaciju sustava procjene učinka propisa, a posebno za Ured za zakonodavstvo, tijela državne uprave, prije svega ministarstva i poslovnu zajednicu i organizacije civilnog društva. Krajnji rezultati koji će se postići provedbom ovog projekta su izrada Zakona o procjeni učinaka propisa, izrada Strategije o procjeni učinaka propisa s Akcijskim planom i izrada metodologije procjene učinaka propisa kroz četiri pilot projekta, uspostava sveobuhvatnog programa izobrazbe državnih službenika i zainteresiranih dionika, ciljano osposobljavanje i usavršavanje državnih službenika kroz održavanje stručnih radionica i seminara o procjeni učinaka propisa, te izrada komunikacijske strategije za podizanje javne svijesti o važnosti

procjene učinaka propisa te njezino kontinuirano provođenje. Partneri na projektu su Northern Ireland Co-operation Overseas (NI-CO), tvrtka iz Sjeverne Irske i Ministarstvo pravosuđa Republike Estonije. Konzultantica Karen Hill dala je uvid u projekt koji bi potaknuo kvalitetno zakonodavstvo uz kvalitetnu procjenu učinaka propisa, što obuhvaća savjetovanje, prikupljanje podataka o troškovima, analizu prikupljenog te nacrt propisa. Prezentacija gospođe Hill sadržavala je obrise projekta od definicije problema kojem se u zakonu pristupa, do učinaka i poboljšanja koja će novi zakon svakako donijeti. Prezentacija je obuhvatila i objašnjenja potreba i koristi savjetovanja koje treba provesti pravovremeno uz uključivanje zainteresirane javnosti. Članice Savjeta za razvoj civilnog društva zanimale su se za pojedinosti projekta te zakonodavne procedure i kasnije razrade Zakona, te istaknule potrebu obrazovanja, osposobljavanja i jačanja kapaciteta i senzibiliteta za prijedloge zaprimljene tijekom procesa savjetovanja i ukazale na velik broj zakona donesenih u žurnoj proceduri što je bitno smanjilo mogućnost i standard adekvatnog savjetovanja te potrebu uvođenja adekvatnog modela za provođenje savjetovanja i u takvim slučajevima. Savjet je zaključio da, iako je Savjet transparentan u svome radu i vrlo reprezentativan, nije dovoljno konzultirati isključivo članove Savjeta, već raspravu treba proširiti na što šire područje djelovanja organizacija civilnog društva, jer je mogućnost doprinosa OCD-a procesima vezanim uz procjenu učinka propisa iznimna, uz uobičajenu funkciju korektiva donositeljima odluka. S druge strane, Karen Hill, voditeljica projekta, izrazila je veliku želju i spremnost za suradnju u daljnjem razvoju sustava procjene učinka propisa te je pozvala sve nazočne da izraze svoje mišljenje i daju svoj doprinos. Također je navela kako će sve informacije i novosti vezane uz ovaj proces biti redovno objavljivane na stranicama Ureda za zakonodavstvo i kako će savjetovanje biti uključivo i otvoreno. Gđa Hill je ponudila mogućnost neformalnih razgovora s predstavnicima pojedinih sektora te najavila maksimalnu uključenost OCD-a u predstojeće aktivnosti.

Na 10. sjednici Savjeta, Aida Bagić, voditeljica TACSO ureda u Hrvatskoj predstavila je plan provedbe tehničke pomoći organizacijama civilnoga društva u sljedećem dvogodišnjem razdoblju. Broj zaposlenih (tri), lokacija (Amruševa 10/I) te opći cilj projekta ostaju isti: jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva u zemljama korisnicama pretprijetne pomoći EU („IPA zemljama“). U svim zemljama nešto veći naglasak bit će stavljen na potporu utjecaja OCD-a na javne politike, a u Hrvatskoj bi se potpora nešto više usmjerila na razvoj zaklada i filantropiju. Dvogodišnji plan bi se mogao sažeti u tri prioriteta: **Povećanje vidljivosti rezultata i utjecaja organizacija civilnoga društva**, kroz istraživanja i potporu promotivnim događanjima, **Tehnička pomoć – jačanje kapaciteta OCD-a** (edukacije, istraživanje, izravna tehnička pomoć) na području financijskog menadžmenta, priprema projektnih prijedloga, utjecaja javnih politika te razvoj zaklada i filantropije (prvenstveno kao način osiguranja održivosti OCD-a u manjim sredinama) te **Umrežavanje i jačanje dijaloga s drugim dionicima** – dijalog između države i OCD-a, potpora međusektorskoj suradnji te poticanje umrežavanja i jačanje međusobne potpore i povezivanja mreža unutar Hrvatske, na regionalnoj razini i razini Europske unije. Moguće aktivnosti su istraživanja, konzultativna događanja, nacionalne i regionalne konferencije, studijski posjeti (IPA2IPA, asistencije P2P). Potvrđeno je da će se do kraja godine objaviti nekoliko publikacija na hrvatskom jeziku vezanih uz dosadašnje dvogodišnje djelovanje regionalnog TACSO projekta. Pohvaljena je dosadašnja uspješna suradnja TACSO-a i Savjeta koja će i dalje ići tim smjerom.

Na 10. sjednici Savjet je upoznat s **planom aktivnosti na izradi nove Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2012. do 2016.** Izrada Nacionalne strategije započela je krajem svibnja 2011. na Danima udruga u Puli, pod nazivom Civilno društvo u Hrvatskoj 2016. – vizija, strategija i akcija. Preko stotinu sudionika i

sudionica, među kojima su bili i članovi Savjeta, zajednički su razvijali prijedloge za viziju razvoja civilnoga društva u Republici Hrvatskoj putem suvremene metode otvorenog prostora, koja omogućuje grupno promišljanje složenih tema i postizanje značajnih rezultata u relativno kratkom vremenu. Krajem lipnja 2011. održana je rasprava o strukturi i sadržaju nove Strategije, utvrđen je hodogram aktivnosti i metodologija rada te održana dva sastanka neformalizirane radne skupine. Prvi sastanak održan je 21. srpnja 2011., a drugi 9. rujna 2011., a dosad je dogovoreno da će Strategija i pripadajući operativni plan biti jedan dokument, da će Strategija imati sedam poglavlja te da će se predložiti da se Nacionalna strategija usvoji u Hrvatskom saboru. Poglavlja i potpoglavlja na kojima se izrađuje prvi nacrt su:

- Uvod - vrijednosno utemeljenje Strategije, pristup realizaciji ciljeva, održivi razvoj te društvene vrijednosti civilnoga društva
- Evaluacija provedbe strategije u prethodnom razdoblju
- Institucionalni okvir za potporu razvoju civilnoga društva - normativni i institucionalni okvir za potporu razvoju civilnoga društva u djelovanju za opće dobro, sustav financiranja i potpore razvoju civilnoga društva iz javnih izvora RH (nacionalna i lokalna razina, uključujući i zaklade lokalnih zajednica) i fondova EU
- Civilno društvo i demokratska građanska kultura - sudjelovanje građana u oblikovanju javnih politika, građanski odgoj i obrazovanje, neprofitni mediji, volonterstvo
- Civilno društvo i društvena kohezija - pružanje javnih (socijalnih) usluga, društveno (neprofitno) poduzetništvo, volonterstvo, umrežavanje
- Civilno društvo i razvojni procesi (regionalni razvoj) - regionalni i ruralni razvoj, zakladništvo, filantropija, korištenje novih tehnologija i resursa
- Civilno društvo u kontekstu međunarodne suradnje i razvoja - međunarodna razvojna pomoć, umrežavanje EU/regija, građanska/civilnodruštvena diplomacija, ljudska sigurnost/sloboda kretanja

U izradi je izvješće o provedbi Operativnog plana i evaluacijsko izvješće o provedbi aktualne Strategije. Imenovani su koordinatori i članovi podskupina za pojedina poglavlja, a prvi pisani doprinosi očekuju se sredinom listopada. Svi zainteresirani mogu se javiti u Ured radi sudjelovanja na izradi pojedinih poglavlja.

3.2. Aktivnosti članova Savjeta izvan sjednica Savjeta i na radnim skupinama Savjeta

3.2.1. Aktivnosti vezane uz Nacionalnu strategiju stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva – evaluacija važeće i izrada nove

S obzirom da je 2011. zadnja godina provedbe Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva najčešća tema u ovoj godini na sjednicama Savjeta i događanjima vezanim uz Savjet, i civilno društvo općenito, bila je provedba preostalih mjera iz Operativnog plana Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2006. do 2011. godine, uz izradu izvješća o dosadašnjoj provedbi, evaluacijskog izvješće te izradu nove Nacionalne strategije za razdoblje od 2012.

do 2016. Osim sudjelovanja na Danima udruga u Puli pojedini članovi Savjeta aktivno su se uključili i u radnu skupinu i pojedine podskupine za izradu nacrtu nove Strategije.

U prosincu se sastala Radna skupina Savjeta za potporu uključivanja organizacija civilnoga društva u oblikovanje javnih politika, koja je također raspravljala o izradi nove Nacionalne strategije, uz osvrt na provedbu i evaluaciju dosadašnje. U raspravi na Radnoj skupini najviše pažnje je poklonjeno poglavlju Sudjelovanje građana u oblikovanju javnih politika, pravu na pristup informacijama i obrazovanju za demokratsko građanstvo i ljudska prava. Na kraju sastanka je istaknuto da bi predstavnicima Savjeta bila potrebna edukacija o javnim politikama te bi se trebala sastaviti anketa prema kojoj bi se vidjelo u kojem smjeru će biti potrebna edukacija uz eventualnu potporu TACSO ureda.

3.2.2. Aktivnosti Savjeta vezane uz primjenu Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupku donošenja zakona, drugih propisa i akata

Članovi i članice Savjeta aktivno su sudjelovali u seminaru izobrazbe na temu *Dobre prakse u savjetovanju sa organizacijama civilnog društva u donošenju odluka na lokalnoj razini* koji se održao 19. i 20. travnja 2011. u Zadru, u sklopu programa Europske unije *People to People*, uz potporu ureda TAIEX.

Također, Centar za mirovne studije, Kuća ljudskih prava i Pokretač (Korenica) informirali su Savjet i uključili pojedine članove u aktivnosti projekta *Human rights platform* (EIDHR) koje provode u pogledu promocije Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata i Smjernica za primjenu na lokalnoj razini, te mogućnostima za članove Savjeta da provedu konzultacije s lokalnim organizacijama koje predstavljaju u Savjetu. Ovim projektom, pod nazivom *Jačanje kapaciteta OCD-a koje se bave zaštitom ljudskih prava za aktivnu participaciju u procesima konzultacija o javnim politikama*, obuhvaćeno je 12 gradova/općina, uz sudjelovanje predstavnika Savjeta i Ureda za udruge.

3.2.3. Dani udruga 2011.

Većina članova i zamjenika članova Savjeta aktivno su sudjelovali na tradicionalnoj manifestaciji *Dani udruga* koja se održala u Puli od 26. do 28. svibnja 2011. na temu *Civilno društvo u Hrvatskoj 2016. – vizija, strategija i akcija*, u organizaciji Ureda za udruge u

suradnji s TACSO – uredom tehničke pomoći organizacijama civilnog društva u RH i Zakladom za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva Istarske županije. Oko 150 sudionika i sudionica predstavnika organizacija civilnoga društva koji su u Pulu pristigli iz svih hrvatskih županija tijekom dva radna dana zajednički su razvijali prijedloge za viziju razvoja civilnog društva u Republici Hrvatskoj kako bi pridonijeli nacrtu prijedloga Nacionalne strategije i akcijskog plana za razdoblje od 2012.

do 2016. godine, i to putem metode tzv. „otvorenog prostora“ koja omogućuje grupno promišljanje složenih tema i postizanje značajnih rezultata u relativno kratkom vremenu. Tijekom posljednjeg dana manifestacije, sudionici i organizatori su zajednički obilježili Europsku godinu volontiranja te su govorili o značaju volonterstva u Hrvatskoj. Završno su predstavljene i mogućnosti potpore razvoju volonterstva i civilnog društva u sklopu natječaja iz fondova EU.

3.2.4. Savjetovanje iz područja računovodstva, planiranja i izvještavanja te poreznog sustava namijenjeno organizacijama civilnoga društva

Temeljem dogovora na prvom sastanku Radne skupine za praćenje politike financiranja na inicijativu Ivane Jakir Bajo, članice Savjeta iz Ministarstva financija, 15. veljače 2011. u Hrvatskoj zajednici tehničke kulture održano je *Savjetovanje iz područja financija i računovodstva, planiranja i izvještavanja te poreznog sustava namijenjeno organizacijama civilnoga društva*. Na savjetovanju je bilo devedesetak sudionika koji su se odazvali na poziv

članova Savjeta i javni poziv na internetskoj stranici Ureda za udruge, a obrađeno je nekoliko važnih tema iz financija, računovodstva, izrade financijskih planova, zaključivanja godine, itd. O poreznom sustavu, obračunu plaća, godišnjoj prijavi poreza na dohodak za 2010., konačnom obračunu PDV-a govorila je Marija Zuber iz časopisa Računovodstvo i financije. Informacije i prezentacije sa savjetovanja objavljene su na internetskoj stranici Ureda za udruge.

3.2.5. Izrada sektorske analize za program IPA 2012/2013, I. komponenta

Članovi, zamjenici članova Savjeta i zainteresirani predstavnici organizacija civilnoga društva

i tijela državne uprave i ove godine, po zadnji put, sudjelovali su na jednodnevnoj radionici sektorske analize za program IPA 2012 i 2013, I. komponenta – *Pomoć u tranziciji i jačanje institucija*, koja je održana 17. listopada 2011. Sektorska analiza je prvi, pripremni korak u postupku identifikacije projektnih ideja u pojedinom sektoru, a podrazumijeva sustavnu analizu stanja i problema u pojedinom sektoru na temelju strateških dokumenata. U ovom programskom ciklusu programiranje se istovremeno odvijalo za programske godine 2012. i 2013. zbog toga

što se očekuje pristupanje Republike Hrvatske Europskoj uniji od 1. srpnja 2013. godine te će zbog toga na raspolaganju biti samo polovica IPA sredstava koja su predviđena za 2013. godinu.

Kroz program IPA, komponenta I - Pomoć u tranziciji i jačanje institucija – trebaju se osigurati financijska sredstva za projekte čija je svrha pomoći državnim tijelima u postizanju spremnosti za učinkovitu primjenu nacionalnih zakona usklađenih s pravnom stečevinom Europske unije te pripremiti državna tijela i korisnike iz nevladinog sektora za upravljanje i korištenje strukturnih fondova nakon pristupanja Uniji.

3.2.6. Sudjelovanje predstavnika Savjeta u prijemu studijskih posjeta delegacija drugih zemalja

25. svibnja 2011. Ured za udruge posjetila je delegacija Bosne i Hercegovine, a na sastanku s delegacijom bila je i Slađana Novota, predsjednica Savjeta. Ista delegacija sudjelovala je na Danima udruga 2011. u Puli.

Od 12. do 14. prosinca 2011. u studijskom posjetu Republici Hrvatskoj bila je delegacija Republike Makedonije (Odjel u vladi za suradnju s udrugama i predstavnici OCD-a), a rad Savjeta predstavila je članica Savjeta Snježana Ivčić.

3.2.7. Očitovanje Savjeta na uvođenje predmeta Odgoj i obrazovanje za ljudska prava i demokratsko građanstvo

Nakon što je 2010. Ured za ljudska prava na osnovu primjedaba iznesenih na 2. sjednici Savjeta o potrebi povećanja broja članova iz reda organizacija civilnoga društva pripremio Odluku o izmjeni Odluke o osnivanju i zadaćama Nacionalnog odbora za odgoj i obrazovanje za ljudska prava i demokratsko građanstvo, prema kojoj je povećan broj predstavnika organizacija civilnoga društva na tri člana i njihova zamjenika i nakon što je Savjet u taj odbor predložio sljedeće članove i zamjenike (Emina Bužinkić, Mreža mladih Hrvatske i Cvijeta Senta, Centar za mirovne studije, Sandra Pernar, GONG i Suzana Jašić, GONG, Tajana Broz, Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje, CESI i Sanja Cesar, CESI) sredinom prosinca 2011. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa te Agencija za razvoj obrazovanja prosljedili su *Nacrt kurikulumu građanskog odgoja i obrazovanja sukladno NOK-u*, s kratkim rokom za dostavu mišljenja, primjedaba i prijedloga. Na inicijativu članice Savjeta (i članice Nacionalnog odbora) prihvaćeno je produljenje roka za očitovanje na Nacrt za punih mjesec dana.

3.2.8. Aktualni prioriteti i perspektive zatvaranja Poglavlja 23

Uz potporu Savjeta organiziran je okrugli stol na temu „Aktualni prioriteti i perspektive zatvaranja Poglavlja 23“, održanog 6. travnja 2011., na poziv organizacija civilnog društva okupljenih u Inicijativi za praćenje i uključivanje u proces zatvaranja Poglavlja 23 (B.a.B.e, Kuća ljudskih prava, GONG i skupina organizacija civilnoga društva s dugogodišnjim iskustvom na području zaštite i promicanja ljudskih prava) te uz sudjelovanje predstavnika Ureda za ljudska prava, Ministarstva pravosuđa i Ureda glavnog pregovarača.

3.2.9. Sudjelovanje na sastanku Sektorskog nadzornog odbora programa IPA

6. svibnja 2011. u Iloku je održan sastanak Sektorskog nadzornog odbora programa IPA – IV. komponenta Razvoj ljudskih potencijala, na kojoj je sudjelovala članica Savjeta Ljiljana Canjuga, predstavница udruga proisteklih iz Domovinskog rata, kao privremena članica, do izbora stalnog člana.

3.2.10. Sudjelovanje u radu Zajedničkog savjetodavnog odbora EU-Hrvatska

Zajednički savjetodavni odbor EU-Hrvatska (ZSO) okuplja predstavnike Europskog gospodarskog i socijalnog odbora (EGSO) i hrvatskih organizacija civilnog društva. ZSO dopunjava već osnovana tijela u okviru Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između EU i Hrvatske, te omogućuje organizacijama civilnog društva obiju strana praćenje pristupnih pregovora i pripreme Republike Hrvatske za punopravno članstvo u EU. ZSO se sastoji od dvanaest članova, po šest iz EGSO-a i šest iz hrvatskih organizacija civilnog društva. Također pridonosi širenju informacija u zemljama EU-a i u Hrvatskoj, kao i u pokretanju rasprava o pitanjima od zajedničkog javnog interesa. Zajedničkim savjetodavnim odborom trenutno predsjedaju Lidija Pavić-Rogošić, direktorica ODRAZ-a (zamjenica predsjednika i predsjednica Savjeta u prošlom sazivu), hrvatske nevladine organizacije koja primjenjuje koncept održivog razvoja na korist lokalne zajednice i Christoph Lechner, član EGSO-a (Grupe za zaposlenike, Austrija) te načelnik Odjela u Radničkoj komori Donje Austrije. Na osmom sastanku, održanom 27. siječnja 2011. u Zagrebu, uz članove ZSO-a EU-Hrvatska sudjelovali su i Vesna Pusić, predsjednica Nacionalnog odbora za praćenje pristupnih pregovora Republike Hrvatske EU, Andrej Plenković, državni tajnik u Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija, József Magyar, zamjenik šefa Misije iz Mađarskog veleposlanstva u Hrvatskoj, koji je predstavljao Predsjedništvo Vijeća Europske unije, Paolo Berizzi, šef odjela EU Delegacije u Hrvatskoj i Sandy Boyd, predsjednik Odjela za vanjske odnose EGSO-a. Ispred Savjeta na sastanak su bili pozvani Emina Bužinkić i Drago Vručinić. Razgovaralo se o pristupnim pregovorima (neka poglavlja su još bila otvorena), o informiranju javnosti u Hrvatskoj te o ruralnom razvoju, programu LEADER i poljoprivredi. Članovi ZSO-a skrenuli su pozornost na činjenicu da deset postojećih lokalnih akcijskih grupa (LAG-ova) u Hrvatskoj već dvije godine čeka na formalno odobrenje svojih aktivnosti od strane Vlade. Deveti sastanak Zajedničkog savjetodavnog odbora EU-Hrvatska održan je u Bruxellesu 21. lipnja 2011. Na dnevnom redu su bile stanje pristupnih pregovora između EU i Hrvatske, Socijalni dijalog u Hrvatskoj i EU nakon i Lisabonskog ugovora i Reforma mirovinskog sustava u Republici Hrvatskoj i EU.

3.3. Podrška TACSO-uredu Savjetu za razvoj civilnoga društva

TACSO – Tehnička pomoć organizacijama civilnoga društva, nastavio je suradnju sa Savjetom i u 2011. Tri članice Savjeta imenovane su u Savjetodavni odbor TACSO-a., čime je ostvarena direktna suradnja Savjeta s planiranjem i provedbom brojnih aktivnosti TACSO-a u Hrvatskoj i IPA zemljama. Tako je TACSO u 2011. sudjelovao u financiranju troškova putovanja članovima Radnih skupina Savjeta kod dolaska na prvu sjednicu, bili su suorganizatori Dana udruga 2011. održanih u Puli, bili su domaćini drugog sastanka Radne skupine za potporu uključivanja organizacija civilnoga društva u oblikovanje javnih politika, održane početkom prosinca 2011., na kojoj se raspravljalo o izradi nove Nacionalne strategije

stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva u sljedećem petogodišnjem razdoblju.

3.4. Imenovanja članova Savjeta i drugih predstavnika organizacija civilnoga društva u razna tijela na prijedlog Savjeta

Na šestoj sjednici Savjeta za predstavnice civilnoga društva u Savjetodavni odbor TACSO-a na temelju prijave iz civilnog društva izabrane su Maja Stanojević Pokrovac iz Hrvatske udruge poslodavaca, Slađana Novota iz udruge SMART i Branka Kaselj iz Zaklade Slagalica, Osijek, sve tri članice Savjeta.

U Sektorski nadzorni odbor programa IPA, IV. komponenta, Razvoj ljudskih potencijala izabrane su Renata Tischler iz Njemačke narodnosne zajednice – Zemałjska udruga Podunavskih Švaba u Hrvatskoj iz Osijeka, a na prijedlog Ureda za nacionalne manjine i Savjeta za nacionalne manjine, te Ivana Kordić iz Volonterskog centra Zagreb, a na inicijativu Savjeta naknadno je prihvaćeno da se imenuje i predstavnik braniteljskih udruga, što je i učinjeno na sedmoj sjednici Savjeta kada je u Sektorski nadzorni odbor programa IPA IV. komponenta imenovan Tom Kaćinari iz Zajednice udruga hrvatskih dragovoljaca Domovinskog rata Hrvatske, kao predstavnik udruga proizašlih iz Domovinskog rata. Pri tome treba imati u visu da je u prošireni Sektorski nadzorni odbor programa IPA, IV. komponenta – Razvoj ljudskih potencijala 2010. godine imenovana je Sanja Sarnavka, iz udruge B.a.B.e., a 2008. godine Zorislav Bobuš (zamjena Marica Mirić), Emina Bužinkić i Slađana Novota te kao zamjena Anamarija Soćo, a još ranije su imenovani Ninoslav Šćukanec, Lidija Pavić-Rogošić te kao zamjena Nevenka Skendžić.

Na šestoj sjednici Savjet je za svog predstavnika u Radnu skupinu za praćenje zloćina iz mržnje izabrao Gordana Bosanca, a prihvaćen je i prijedlog Ljiljane Canjuge da se predloži Vladinom Uredu za ljudska prava da se Radna skupinu za praćenje zloćina iz mržnje proširi sa predstavnicima Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi i Ministarstva obrane.

Slijedom obveze uspostavljanja Nadzornog odbora u sklopu praćenja provedbe projekata za civilno društvo ugovorenih unutar IPA 2008 „*Jaćanje kapaciteta organizacija civilnog društva za praćenje provedbe pravne stećevine EU*“ Savjet je na osmoj sjednici za svoju predstavnicu u Nadzornom odboru izabrao ćlanicu Savjeta Branka Kaselj iz Zaklade Slagalica iz Osijeka.

Na osmoj sjednici Savjeta Suzana Kunac, B.a.B.e., imenovana je u stručnu radnu skupinu – Podrška nacionalnim aktivnostima usmjerenim na suzbijanje diskriminacije i promicanje jednakosti pri Uredu za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske.

U prosincu 2011. konzultacijama ćlanova Savjeta između dviju sjednica u Radnu skupinu za izradu prijedloga mjera za izvršenje Plana djelovanja za provedbu Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda na nacionalnoj razini (Ministarstvo pravosuća - Ured za praćenje prakse i zastupanje pred Europskim sudom za ljudska prava) imenovana je dr. sc. Ivana Radaćić, znanstvena suradnica u Institutu društvenih znanosti "Ivo Pilar", dugogodišnja aktivna ćlanica organizacija civilnoga društva i stalnu vanjska suradnica Centra za mirovne studije.

U Povjerenstvo za praćenje i unaprjeđenje sustava podrške žrtvama i svjedocima (Ministarstvo pravosuđa), kao predstavnica civilnoga društva, imenovana je Senka Sekulić Rebić, psihologija iz udruge B.a.B.e., umjesto dosadašnje članice Martine Čarije.

U Radnu skupinu za izradu Strategije razvoja društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2013. – 2020. godine čiji je nositelj Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, odnosno Ministarstvo rada i mirovinskog sustava) imenovani su sljedeći članovi i zamjenici:

1. Sonja Vuković, udruga SLAP, Forum socijalnih poduzetnika, Mreža za razvoj eko-društvene ekonomije u jugoistočnoj Europi i za zamjenika Igor Bajok, Delta, Udruga za razvoj civilnog društva SMART, trener za socijalno poduzetništvo
2. Albert Jedrejčić, GONG, socijalno poduzetništvo knjigovodstveni servis GRIF odjela - Gong Računovodstvo i Financije i za zamjenika Ranko Milić, Split „Zdravi grad“, Mreža eko-društvene ekonomije Južne i Istočne Europe, Forum socijalnih poduzetnika
3. Teodor Petričević, Autonomni centar ACT, Forum socijalnih poduzetnika, Mreža za razvoj eko-društvene ekonomije u jugoistočnoj Europi i za zamjenika Jasmin Sadiković, Zeleni Osijek, socijalno poduzetništvo „Zlatna greda“
4. Alen Kaminski, Udruga Hrvatski ratni veterani Bjelovarsko-bilogorske županije i za zamjenika Ivan Lešković, Udruga dragovoljaca i veterana Domovinskog rata RH, Hrvatski časnički zbor, član Upravnog odbora Udruge sigurnost u prometu
5. Stjepan Pavliša, Udruga dragovoljaca i veterana Domovinskog rata RH i za zamjenika Nenad Šantalab, Udruga Hrvatski ratni veterani Bjelovarsko-bilogorske županije

3.5. Aktivnosti radnih skupina Savjeta

Prije 6. sjednice Savjeta, 28. siječnja 2011., održani su sastanci su sve tri radne skupine Savjeta na kojima su izabrani koordinatori i donesen okvirni plan rada. U Poslovniku Savjeta za razvoj civilnoga društva, u članku 19., navedena su pravila rada radnih skupina Savjeta. Zajednički zaključak svih radnih skupina bio je da će se većina komunikacije odvijati elektroničkom poštom, a po potrebi će se organizirati i sastanci.

Za koordinatoricu Radne skupine za potporu uključivanja organizacija civilnoga društva u oblikovanje javnih politika predložena je Mladenka Majerić iz udruge POPULI te zamjenica Maja Stanojević Pokrovac iz Hrvatske udruge poslodavaca.

Za koordinatoricu Radne skupine za praćenje politike financiranja organizacija civilnoga društva predložena je Branka Kaselj, iz Zaklade Slagalice iz Osijeka, a za zamjenicu Vesna Lendić Kasalo iz Ureda za udruge.

Za koordinatoricu Radne skupine za potporu stvaranju poticajnog okruženja za javno zagovaračke inicijative i podsektorsku suradnju predložena je dr. sc. Bojana Čulum s Filozofskog fakulteta u Rijeci.

Početkom prosinca 2011. sastala se Radna skupina Savjeta za potporu uključivanja organizacija civilnoga društva u oblikovanje javnih politika, koja je raspravljala o izradi nove Nacionalne strategije, uz osvrt na provedbu i evaluaciju dosadašnje.

4. IZAZOVI U RADU SAVJETA U NAREDNOM RAZDOBLJU

Krajem 2011. održani su parlamentarni izbori u Republici Hrvatskoj te formirana nova Vlada. S obzirom na povećanje broja ministarstva s trinaest na dvadeset, potrebno je izmijeniti Odluku o osnivanju Savjeta te tražiti nova imenovanja članova i njihovih zamjenika u Savjet iz tijela državne uprave.

U Izvješću za 2010. godinu preporučeno je da se Savjet ostatak mandata više angažira vezano uz praćenje i analizu javnih politika koje utječu na razvoj civilnoga društva u Republici Hrvatskoj, a temeljio bi se na popisu zakona, drugih propisa i akata koje nadležna državna tijela početkom godine odrede kao akte od interesa za civilno društvo, a na koje Savjet, kao Vladino savjetodavno tijelo, treba dati mišljenje. Dosad su učinjeni značajni koraci vezani iz primjenu Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata, ali ima još prostora za poboljšanje (edukacija i primjena), kako na nacionalnoj tako i na lokalnoj razini.

Također je preporučeno, da se u svrhu poticanja većeg razumijevanja tema vezanih uz razvoj civilnog društva u široj javnosti, u predstojećem razdoblju ojača suradnja i dijalog Savjeta s Hrvatskom radiotelevizijom te bi trebalo osim tematsku sjednice trebalo organizirati i javna savjetovanja.

Unatoč vidljivim pomacima i dalje može ostati preporuka da se dodatno unaprijedi uloga Savjeta u planiranju i vrednovanju programa i projekata organizacija civilnoga društva financiranih bespovratnim sredstvima iz javnih izvora, ali i iz izvora Europske unije.

U 2011. Ured za udruge organizirao je niz aktivnosti vezanih uz inicijativu Partnerstvo za otvorenu vlast. U 2012. aktivnosti će se intenzivirati: izradit će se Akcijski plan te osnovati Savjet inicijative Partnerstva za otvorenu vlast u čemu se očekuje aktivno sudjelovanje i Savjeta za razvoj civilnoga društva. Svrha globalne međunarodne inicijative u kojoj sudjeluje i Republika Hrvatska je osigurati konkretan napredak u području fiskalne i opće transparentnosti i otvorenosti rada tijela javne vlasti, uključivanje i osnaživanje građana i civilnoga društva, borba protiv korupcije te korištenje novih tehnologija za poboljšanje kvalitete usluga koje javna uprava pruža građanima.

Do kraja prvog kvartala 2012. očekuje se izrada nacрта Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva, javno savjetovanje te upućivanje prijedloga Strategije na usvajanje Vladi Republike Hrvatske. U tome procesu, kao i u samom praćenju provedbe buduće Strategije, Savjet za razvoj civilnog društva ima važnu ulogu.